

Undersökningsprotokoll

Brand i apparatskåp/dimmer

Gisleparken, Gröna vägen 37 Gislaved

Söndagen den 7 januari, larm kl 15.34.32

Insatsnummer 2012/00017 Gislaveds kommun

Bilaga: Räddningstjänstens insatsrapport

Orsak till undersökning

Efter ett brandtillbud i Gisleparken, en större nöjes- och konferensanläggning i Gislaved, har utredaren fått i uppdrag av räddningsledare Johan Rönmark att klarlägga orsakerna till branden.

Undersökningen utförd av

Gert Lönnqvist, Räddningstjänsten Värnamo
Pär Liljeqvist, Räddningstjänsten Värnamo

Upplysningar om objektet

Gisleparken är en större nöjes- och konferensanläggning uppförd omkring 1970. Byggnaden omfattar två våningsplan (souterräng), inrymmande restaurangkök, konferenslokaler, dansrestaurang, barer och bowlinghall. Lokalerna är klassade som samlingslokal med tillstånd för max 1 200 personer.

Byggnaden är uppförd i trä och betong är utrustad med ett internt utrymningslarm.

Vid brandens upptäckt vistades ca 200 personer i lokalen.

Upplysningar om branden

Besökande vid anläggningen hade under dagen känt en svag röklukt. Då man inte kunde lokalisera källan ringde man till kommunens fastighetsjour och informerade denne om problemet. Strax därefter upptäcktes rök och lågor från ett elektriskt apparatskåp i cocktailbaren. Man larmade SOS alarm via 112 samt inledde brandsläckning med hjälp av befintliga handbrandsläckare. Lokalerna utrymdes sedan i väntan på räddningstjänsten. Larm till räddningstjänsten mottas kl 15.34. Larmnivå 20.

Vid räddningstjänstens framkomst kl 15.42 är branden släckt och lokalerna utrymda. Rökdykare lokaliserar primärbrandplatsen och konstaterar att det ej finns behov av ytterligare släckinsats. Lokalerna ventileras från brandgaser och de skadade elkomponenterna avlägsnas från lokalen.

Undersökningen

Undersökningen inleds den 10 januari kl 10.00. Elingenjör Curt Ekvall, Fastighetskontoret Gislaveds Kommun redogör för sina iakttagelser i samband med branden. Primärbrandplatsen kan fastställas till ett apparatskåp av trä vilket är placerat i Cocktailbaren som finns i anslutning till dansrestaurangen. Apparatskåpet är monterat på en vägg av skiktlimmat trä. Över skåpet finns en torkpapper-automat av plast och en elektrisk armatur mod. ”saftblandare”.

Apparatskåpet utgör plats för 10 st dimmers, 2 st nödströmbrytare samt 2 st övriga strömbrytare.

Startföremålet kan fastställas till en dimmer (A) som suttit monterad i apparatskåpet. Dimmern betjänar en takmonterad ljusramp i restaurangen. Ljusrampen är utrustad med 3 st armaturer vilka var och en försörjer 2 st halogenlampor. Detta betyder att 6 st halogenlampor á 50 W (tot 300 W) regleras av samma dimmer.

Dimmern är av fabrikat *ELCO 300GLEu*. Maximalt effektuttag med belastning av 230 V halogenlampor anges till 250 W. Tillverkaren anger dock att effektbelastningen skall reduceras vid temperaturer över det normala (+ 25°C). Man anger även att reduktion av effektuttag skall ske på samtliga dimmers om fler än två sådana monteras i samma apparatlåda.

Brandskadorna är koncentrerade till kopplingsplinten för kardelernas anslutning i dimmern. En av ledarna saknas och kretskortet är delvis bortbränd. Branden har spridits till skyddskåpan av plast som smält och brunnit. Sekundärt har brand spridits till apparatlådans front av trä innan brandförloppet avbrutits.

Slutsatser

Med ledning av brandskadorna kan man med fastställa att branden orsakats av värmeutveckling vid fasledarens anslutning i dimmer A. Värmen har utvecklat brand i komponenterna och sekundärt spridits till skyddshölje av plast och apparatskåp av trä (spånplatta). Apparatskåpet är monterat på en vägg med ytskikt av trä.

Branden har med stor sannolikhet uppstått på grund av att dimmern överbelastats. Slutsatsen grundas på följande iakttagelser;

- 14 dimmers och strömbrytare är monterade i samma apparatskåp vilket torde innebära förhöjd temperatur i skåpet
- Apparatskåpet saknar ventilation
- Apparatskåpet är av trä
- Ljusrampens armaturer förbrukar 300W
- Dimmern får belastas med max 250W

Spridningsrisk

Vid utebliven släckinsats hade branden med stor sannolikhet spridits till intilliggande träkonstruktioner. Vid sådan spridning fanns en överhängande fara för att byggnaden brunnit ner till grunden.

Fara för omfattande förstörelse har förelegat.

Fara för människors liv och hälsa har förelegat.

Erfarenheter

Installation av strömbrytare/dimmers har skett utan att man tycks ha tagit hänsyn till leverantörens föreskrifter. Brandtillbudet är ett exempel på hur flera samverkande faktorer kan ge upphov till brand.

Personer som vistades i byggnaden har ingripit på ett förtjänstfullt sätt.

Tack vare att branden tidigt lokaliserades och släcktes kunde skadorna begränsas till ett minimum.

En eloge skall även ges till brandpersonalen som säkerställde att platsen fotodokumenterades samt att elkomponenterna togs tillvara. Därigenom möjliggjordes en brandutredning som kunde påvisa de brister som var upphov till branden.

Förslag

Utför elsanering i anläggningen. Apparatskåpet bör bytas till ett dito av godkänd typ. Strömställare /dimmers får ej belastas med högre effekt än vad tillverkaren anger i sina anvisningar.

För att säkerställa tidig upptäckt av brand bör man installera ett automatiskt vidarekopplat brandlarm.

Åtgärder

Rapport tillsänds Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap, Gislaveds kommun samt Räddningstjänsten.

Gert Lönnqvist
Brandutredare

Apparatskåpets
placering i
cocktailbaren

Dimmer A:s placering i apparatskåpet
Fotot taget efter återställning av skåpet

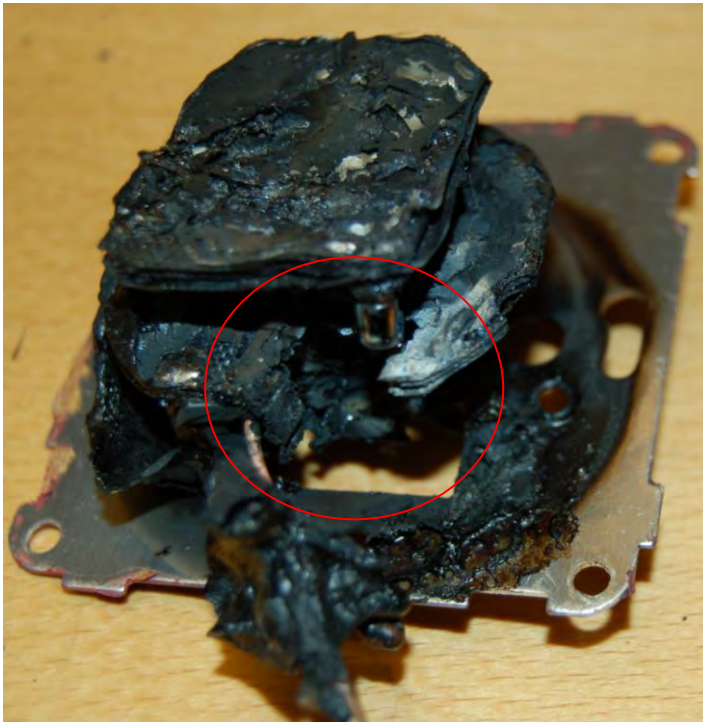
Dimmern betjänade denna belysningskena vilken omfattar 6 st spotlight á 50 W (halogenlampa)

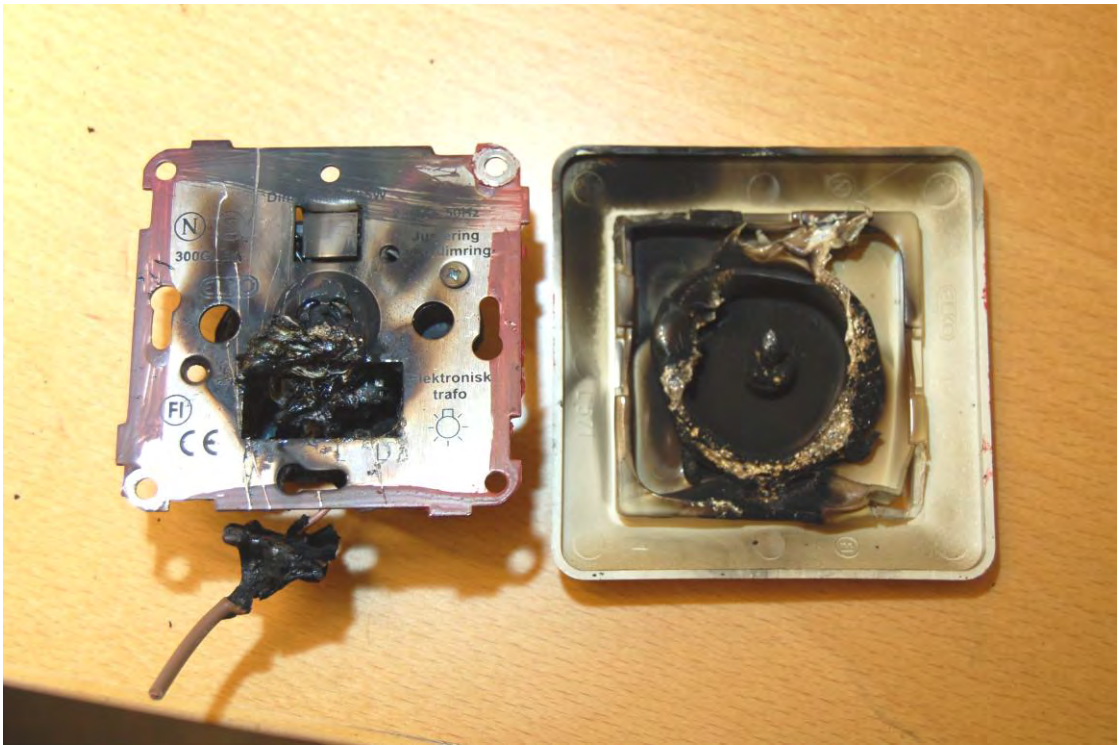
Pilen markerar ljusskenans placering, bakom takskrämen

Dimmer A. Dimmerns front av plast, efter branden

Dimmer A. Dimmern efter branden. Brandskadorna är koncentrerade till kopplingsplinten för kardelernas anslutning i dimmern. En av ledarna saknas och kretskortet är delvis bortbränd.

Dimmers frontside efter branden.